

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

חִתּוּעַ — אָמַר מִוֵּהֲרִי"ת זִצְי"ל "לְעַד לְעַד מִקּוֹה שִׂדְךָ לְעַד מִסְפְּרֵי רַבְּנוּ יִהְיֶה תִיקוֹן לְכָל" —

— חֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוּר ע"י הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֲנִיחָה" שְׁע"י יִשִּׁיבַת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת —

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם כ"ב טִבְּתָהּ

סֵדֶר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן הַיְוֹמִי:

תּוֹרָה לֵט לְסוּן רַבְּנוּ זְכוּנוּ לְבָרְכָהּ:

"וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ" (דְּבָרִים י"א): עֵשֶׂב רָאשֵׁי-
תִּבּוֹת עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. 'בְּשִׂדְךָ', לְשׁוֹן
שְׂדוּד וְשִׁבְיָרָה. כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ אֵיזָה רַעְבוֹן, שְׂמַתְגַּבֵּר עָלָיו
תִּבּוֹת אֲכִילָה, יִדַּע שֵׁישׁ לוֹ שׁוֹנְאִים. כְּמֵאֶמֶר חֲכָמֵינוּ, זְכוּנוֹם
לְבָרְכָהּ (עֵיין ב"מ נ"ט): "הַשָּׁם גְּבוּלְךָ שְׁלוֹם" (תְּהִלִּים קמ"ז), וְיִמֵּי שֵׁישׁ לוֹ
רָשִׁים מְלֻמְטָה, בְּיָדוּעַ שֵׁישׁ לוֹ רָשִׁים מְלֻמְעָלָה (סְנֵהֲדָרִין ק"ג). בְּכֵן
צָרִיךְ לְשִׂדֵּד וּלְשַׁבֵּר הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁלוֹ הַמְתַּאָּוָה לְאֹכֵל, כִּי עֵקֶר
הַרַעְבוֹן הוּא לְבַהֲמִיּוֹת. גַּם אָמְרוּ בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית פָּרָשָׁה ס"ג): 'בָּא
זְדוּן וַיָּבֹא קָלוֹן, דָּא קָלוֹנוֹ שְׁלֵל רַעֲב', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יְחִזְקֵאל ל"ו): "אֲשֶׁר
לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת רַעֲב בְּגוֹיִם". נִמְצָא הַמַּחְלָקָת, הֵינּוּ מֵה
שְׂמַחְרָפִין לְאָדָם, בָּא עַל־יְדֵי־זָה בְּחִינַת רַעֲב. וְרַעֲב הַזֶּה, הֵינּוּ
בְּחִינַת מַחְלָקָת, בְּחִינַת חֶרְפָּה, הוּא בְּחִינַת עָרְלָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב
(בְּרֵאשִׁית ל"ד): "כִּי חֶרְפָּה הִיא לָנוּ". וְהָעָרְלָה הֵם שְׁלֵשׁ קְלָפוֹת,
הַמְּסַבְּבִים הַבְּרִית שְׁלוֹם. וְכִשְׂמֵשְׁבָרִין אֶת הָעָרְלָה, אֲזִי נִתְגַּלָּה
בְּרִית שְׁלוֹם. וְכִשְׁיֵישׁ שְׁלוֹם לְמֻטָּה, יֵישׁ לוֹ שְׁלוֹם לְמַעְלָה בְּמְרוֹמוֹ.
וְכִשְׁיֵישׁ שְׁלוֹם לְמַעְלָה, אֲזִי נִתְגַּלָּה וְנִתְרַבָּה שִׁבְעַ גְּדוֹל בְּעוֹלָם, כְּמוֹ
שְׂכָתוֹב גְּבִי יוֹסֵף (שָׁם מ"ז): "תָּן זֶרַע וְנִחִיָּה":

פְּרוּשׁ אַחַר. "וְנָתַתִּי עֵשֶׂב", רָמַז לְבָנִים, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (אִיּוֹב ה'): "וְצִאֲצִאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ". "בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ", הֵינּוּ
אֵימַתִּי יְהִיָּה לְךָ בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים, כְּשִׁיְהִיָּה זְוִיגָךָ בְּקֹדֶשׁ, הַ

וְתִשְׁבֵּר נַפְשׁ הַמֵּתְאַוֶּה שְׁלָךְ, הֵינּוּ נַפְשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, וַיִּדְמָה לָךְ כְּאֵלוֹ
 כְּפֶאֱךָ שֵׁד (נְדָרִים כ:). וְזֶה "בְּשִׁדְךָ", לְשׁוֹן שֵׁד. עַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ לָךְ בְּנֵי
 קִימָא. כִּי מִיתַת הַבְּנִים, זֶה מַחֲמַת נְשָׁמוֹת הָעֲשׂוּקִים בְּטִקְלָא
 בְּיָדוֹעַ (עֵינַן זוֹהַר מִשְׁפָּטִים קי"ג.). כִּי הַטִּקְלָא, הֵינּוּ קְלָפוֹת נִגְהָ, הִיא
 קְרוּבָה אֶל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, כַּמּוּבָא בְּמִשְׁנֵת חֲסִידִים בְּמִסְכַּת
 הַהֲרַכְבָּה: גַּם צָרִיךְ שִׁיְהֵא עֵקֶר זְוֹנְגָךְ בְּלֵיל שַׁבָּת, שְׂאֵז נִכְלָלַת
 בְּקִדְשָׁה, וַיִּתְפָּרְדּוּ מִמֶּנָּה כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן. וְזֶה: "וְאֹכְלֹת וְשֹׁבְעֹת", זֶה
 רִמּוֹז עַל שַׁבָּת, שְׂאֵז הַשְּׁבִיעָה, שְׂמִמְנוּ נִתְבָּרְכִין שִׁשַּׁת יָמִים:

וַיִּזְרָה מִ לְשׁוֹן רִצְנוֹ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה:

אֵיתָא בְּעֶשְׂרָה מֵאֲמָרוֹת: "אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁבִיל
 שְׁחָטָאוֹ בְּאֵלֶּה אֵלְקִיךָ יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁבִיל זֶה יִסְעוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל". נִמְצָא כָּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל אָדָם, הוּא בְּשָׁבִיל קְלָקוּל
 הָאֲמוּנָה, הֵינּוּ בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה. כִּי אִם הָיָה מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה
 שְׁלֵמָה, שִׁיכּוֹל הַקָּדוֹשׁ־שֶׁבְרוּךְ־הוּא לְהִזְמִין לוֹ כָּל צָרְכוֹ, לֹא הָיָה נוֹסֵעַ
 שׁוּם נְסִיעָה. נִמְצָא כִּי הַנְּסִיעָה הִיא קְלָקוּל אֲמוּנָה, הֵינּוּ בְּחִינַת
 עֲבוּדָה זָרָה. וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּעֲבוּדָה זָרָה (יִשְׁעִיָה ל): "צֵא תֹאמַר לוֹ",
 'צֵא', זֶה בְּחִינַת נְסִיעָה וְטִלְטוּל: גַּם עַל־יְדֵי טִלְטוּל, מְתַקֵּן אֶת
 הַטִּלְטוּל שֶׁנֶּרַם כְּבִיכּוֹל לְמַעְלָה. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם כ"ח): "וְהַמִּסְכָּה
 צָרָה כְּהַתְכַנֵּם":

גַּם עַל־יְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, נִמְנָע הַמָּטָר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים י"א):
 "וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹקִים אֲחֵרִים וְכוּ' וְלֹא יִהְיֶה מָטָר". וְכִשְׂאִין
 מָטָר, אֵינן שִׁבְעַ. וְכִשְׂאִין שִׁבְעַ, אֵינן שְׁלוֹם. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ע"ב):
 "יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לָעָם", כְּמוֹ שֶׁפִּירַשׁ רַש"י. וְכִשְׂאִין שְׁלוֹם, אֵינן
 אֵינן אִישׁ עוֹזֵר לְחֵבְרוֹ. וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לְנַסֵּעַ וְלְטִלְטֵל מִמָּקוֹם

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

אֲתַעֲבֹב - אֲמַר מִוֹהַרְנֵי תִּצְיִל "לֹא אֶנְי מִקֹּוה שִׁדְךָ לִצְהַר מִסְפְּרֵי רַבְנוּ יִהְיֶה תִּיקוֹן לְכָל" -
זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאוֹר עֵי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנִיחַ" שְׁעֵי יִשִּׁיבַת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת -

לְמָקוֹם, בְּשָׂבִיל פְּרִנָּסָתוֹ: גַּם הַגְּלוֹת בָּא עַל בְּטוּל תּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׁכַת־טוֹב (יִשְׁעִיָּה ה'): "גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי דַעַת". וְעַל־יְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, בָּא
עֲצִירַת גְּשָׁמִים. וְכִשְׂאִין קָמַח, אִין תּוֹרָה (אָבוֹת פָּרָק ג):

תּוֹרָה מֵאֵל לְסוֹן רַבְנוּ, זְכוּנוֹ לְבִרְכָה:

רְקוּדִין, הִנֵּה אֵיתָא בְּ"עֵץ־חַיִּים" דָּף כ"ב הַבְּרַכִּים הֵינּוּ
הַרְגְּלִין, יֵם נִצַּח הוֹד, וְהֵם עוֹקְבִין. וְעַק"ב גִּימְטְרִיא
שְׁתֵּי פְּעָמִים אֱלֹקִי"ם, שְׁהֵם דִּינִים, שְׁיֵשׁ שָׁם אַחִיזָה לַחִיצוֹנִים
כִּידוּעַ. וְהַפְּעָלָה לְהַבְּרִיחַ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם, שְׁיִמְשִׁיךְ לְתוֹךְ הַבְּרַכִּים,
הַגְּבוּרֹת מִשְׁרַשׁ הַבִּינָה. וְכִשְׁמִשְׁיךְ שְׁרַשׁ הַגְּבוּרֹת מִבִּינָה, אִז
הַחִיצוֹנִים בּוֹרְחִים מִשָּׁם, וְהוּא לּוֹקַח הַבְּכוּרָה וְהַבְּרָכָה, שְׁזֵה
בְּחִינַת בְּרַכִּים. וְשְׁרַשׁ הַבְּכוּרֹת, נִקְרָא יִין כִּידוּעַ, וְזֵה יִין הַמְּשִׁמַּח.
וְזֵה שְׁכַת־טוֹב בְּיַעֲקֹב, כְּשֶׁרָאָה שְׁחִוָּא בְּחִינַת בְּרַכִּים בְּמָקוֹם דִּין, כִּי
שְׁתֵּי פְּעָמִים אֱלֹקִים עִם עֶשֶׂר אֹתִיּוֹת גִּימְטְרִיא יַעֲקֹב, אִזִּי הַמְּשִׁיךְ
שְׁרַשׁ הַגְּבוּרֹת, בְּחִינַת יִין הַמְּשִׁמַּח. כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (בְּרַאשִׁית כ"ז):
"וַיָּבֵא לוֹ יִין וַיִּשְׁתֶּה", שְׁרַשׁ שֶׁל הַבְּרָכָה. נִמְצָא עַל־יְדֵי רְקוּדִין,
שְׁשׁוֹתָה יִין הַמְּשִׁמַּח, שְׁהֵם שְׁרַשׁ הַגְּבוּרֹת שְׁבִינָה. וְנִמְשָׁכִין
לְמַטָּה בְּתוֹךְ הַרְגְּלִין, הֵינּוּ שְׁמֵרְקָד, בְּזֵה מְגִירַשׁ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם,
וְזֵאת הַתְּלַהֲבוֹת שֶׁל הָרְקוּד, וְהוּא "אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לָהּ" (בְּמִדְבָר
כ"ח). אֲבָל מִי שְׁמֵרְקָד בְּהַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצָּר, זֵה נִקְרָא חֲטָא שֶׁל נָדָב
וְאַבְיָהוּא, שְׁכַת־טוֹב בָּהֶם (וַיִּקְרָא י'): "וַיִּקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה". נָדָב וְאַבְיָהוּא,
יֵם נִצַּח וְהוֹד. וְהַתְּלַהֲבוֹת שְׁבִינָה שְׁבִינָה, נִקְרָא יִין הַמְּשִׁמַּח, שְׁעַל־יְדוּ
נִמְתָּקִים הַבְּכוּרֹת. וְאֵשׁ זָרָה, נִקְרָא יִין הַמְּשִׁבֵר, הַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצָּר.
וְשָׁם יֵשׁ, חֵם וְשָׁלוֹם, אַחִיזָה לְהַחִיצוֹנִים, אֲשֶׁר לֹא צָוָה אוֹתָם:

וְזָה גַּם כֵּן פְּדִיּוֹן נַפֶּשׁ, כִּי הַמָּמוֹן נִקְרָא עֲמוּדִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים י"א): "וְאֵת הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" (פְּסָחִים קי"ט). וְכִשְׁהֲצַדִּיק הָעוֹשֶׂה הַפְּדִיּוֹן מִנִּיחַ יָדָיו עַל הַמָּמוֹן, יִכּוֹן כִּי יֵשׁ יָד הַגְּדוֹלָה וְכוּ', וְהֵינּוּ שְׁלֹשׁ יָדוֹת, וְשְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ד גִּימְטְרִיא מ"ב. וְשֵׁם מ"ב יֵשׁ בוֹ שִׁבְעָה שְׁמוֹת, וְכֹל שֵׁם יֵשׁ בוֹ שְׁשָׁה אוֹתִיּוֹת. וְיִכּוֹן לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו הַוּוּיָן, הֵינּוּ הַשִּׁבְעָה שְׁמוֹת שֵׁישׁ בְּכֹל אֶחָד שְׁשָׁה אוֹתִיּוֹת. לְהַמְשִׁיךְ אוֹתָן לְתוֹךְ הַמָּמוֹן הַנִּקְרָא עֲמוּדִים, וְאִזּוֹ נִקְרָא וְוִי הָעֲמוּדִים. וְאֵלּוֹ עֲמוּדִים, הֵינּוּ רַגְלָיִן, הֵינּוּ עַקְבִּים, הֵם בְּחִינַת דִּין. כִּי שְׁתֵּי פְּעָמִים אֱלֹקִים, גִּימְטְרִיא עֶקֶב, וְיֵשׁ שָׁם אֶחֱזִיזָה לְהַחִיצוֹנִים. וְאִין דִּין נִמְתָּק אֶלָּא בְּשֶׁרֶשׁוֹ, וְשֶׁרֶשׁ הַדִּינִים בְּבִינָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בִּזְהַר וַיִּקְרָא י'): "בִּינָה דִּינִין מִתְעַרְיָן מִנָּה", "אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה" (מְשִׁלֵי ח'). וְשֵׁם מ"ב בְּבִינָה. נִמְצָא כְּשִׁמְשִׁיךְ שֵׁם מ"ב לְתוֹךְ עֲמוּדִים, אִזּוֹי הַדִּינִין נִמְתָּקִין בְּשֶׁרֶשׁם. וְזָה פִּירוּשׁ (שְׁמוֹת כ"ז): "וְוִי עֲמוּדִים וַחֲשִׁקֵיהֶם כְּסָף", פִּירוּשׁ: עַל-יְדֵי חֲשִׁיקָה וְהַתְּחַבְּרוֹת וְוִי עִם עֲמוּדִים, נַעֲשֶׂה כְּסָף, חֶסֶד, שְׁנִמְתָּקִין הַדִּינִין:

"עֵץ חַיִּים" פֶּרֶק י"ג (הַיְכָל הַכְּתָרִים שֶׁעַר א"א): שֵׁם מ"ב בְּבִינָה, וְאֵלּוֹ הַמ"ב הֵם ש"ע נְהוּרִין הַמְּאִירִין. וְעַם ח' הַיְוֹרְתָא גִימְטְרִיא בְּשִׁלּוּם. שָׁם בְּפֶרֶק י"ד גִּימְטְרִיא חֲשִׁמַּל מַלְבוּשׁ, שְׁזֵה הַחֲשִׁמַּל שׁוֹמֵר בְּגָדִים עֲלִיוֹנִים מִע"ש שֶׁל קְלָפָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָה נ"א): "כַּבְּגָד יֹאכְלִים עֵשׂ":

וְזָה (יוֹמָא ע"א): 'הַרוּצָה לְנִסְךְ יִין עַל גְּבִי הַמְּזִבָּח, יִמְלֵא גְרוֹנָם שֶׁל תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים' 'לְנִסְךְ', הֵינּוּ מְלוּכָה וּמְמַשְׁלָה. כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים ב'): "וְאֲנִי נָסַכְתִּי מִלְכִּי" וְכוּ'. יִין, זֶה בְּחִינַת בִּינָה, שֶׁרֶשׁ הַבְּכוּרָה, יִין הַמְּשִׁמַּח, 'מְזִבָּח' זֶה בְּחִינַת דִּינִים. 'תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים', הֵם בְּחִינַת נְצַח הוֹד: וְזֵהוּ פִּירוּשׁוֹ: הַרוּצָה לְהַמְלִיךְ וּלְהַמְשִׁיל

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תסעד - צמח מורה רנ"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהד מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ונצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

וְלַהֲמַתִּיק הַדִּינִים, עַל־יְדֵי שְׂרָשָׁם, שֶׁהוּא יִין הַמְּשִׁמָּה. מֵה יַעֲשֶׂה,
עֲצָה (טוֹבָה): עַל־זֶה. יִמְלֵא גְרוֹנָם, עַל־יְדֵי רְקוּדִין, אִז עַל־יְדֵי
פְּדִיּוֹן, כְּמוֹ שְׂמוּבָא לְעִיל: גַּם עַל־יְדֵי מְלוֹי גְרוֹנָם, נִמְתָּק הַדִּינִין.
וְזֶה פְּרוּשׁ (סוף בְּרָכוֹת): תְּלַמְּדֵי־חֲכָמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, שֶׁעַל
יָדָם נִמְשָׁךְ שֵׁם שֶׁל מ"ב, שֶׁהֵם ש"ע נְהוּרִין, וְעַם ח' חוֹרְתָא,
גִּימַטְרִיא בִּשְׁלֹ"ם. וְתְלַמְּדֵי־חֲכָמִים נִקְרָאִים נֶצַח הוֹד, רַגְלִין, כְּמוֹ
שְׂמוּבָא בַּמְדָּרָשׁ: "שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ" הֵם תְּלַמְּדֵי־חֲכָמִים (עֵיין
תַּרְגוּם). וְגַם מְזַבַּח נִקְרָא רַגְלִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ד'): "זָבַחוּ זְבַחֵי
צֶדֶק", וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם פ"ה): "צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה": וְזֶה פְּרוּשׁ (שָׁם כ):
"יִתֵּן לָךְ כִּלְבֵּבְךָ", וְאֵימָתִי, כִּי אֲשֶׁר "וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא", עַל־יְדֵי מְלוֹי
גְרוֹנָם שֶׁל תְּלַמְּדֵי־חֲכָמִים. כִּי תְלַמְּדֵי־חֲכָמִים נִקְרָאִים עֲצוֹת, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (אָבוֹת פָּרָק ו): 'וְנִהְיִין מִמֶּנּוּ עֲצָה וְתוֹשִׁיָה', וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם
ל"ג): "עֲצַת ה' לְעוֹלָם תִּעֲמַד", שֶׁהֵם עֲמוּדֵי עוֹלָם. וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב
(יִשְׁעִיָה י"ד): "ה' צָבָאוֹת יַעֲזֵ", ה' צָבָאוֹת, הֵם נֶצַח וְהוֹד:

סֵדֶר קִצּוֹר לְקוּפֵי מוֹהַר"ן הַיּוֹפְיִ:

וּנְתַתִּי עֵשֶׂב - לֹט

א כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּישׁ אֵיזָה רַעְבוֹן, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו תַּאֲוַת אֲכִילָה יִדַע
שֶׁיֵּשׁ לוֹ שׁוֹנְאִים כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה: 'כִּיּוֹן שֶׁנֶּעֱשֶׂה
אָדָם רָשׁ מְלִמְטָה נֶעֱשֶׂה רָשׁ מְלִמְעָלָה' (סִנְהֶדְרִין ק"ג). בְּכֵן צָרִיךְ
לְשַׁדֵּד וּלְשַׁבֵּר הַבְּהֻמִּיּוֹת שֶׁלֹּה הַמִּתְאָוָה לְאָכֹל כִּי עַקֵּר הַרַעְבוֹן הוּא
לְהַבְהֻמִּיּוֹת וְעַל־יְדֵי־זֶה יִנָּצֵל מֵהַשׁוֹנְאִים:

ב גַּם רַעֲב הוּא מִחֲלָקֶת בְּחִינַת: "חֲרַפַּת רַעֲב" (יִחְזְקָאל ל"ו ל), הֵינּוּ
שֶׁעַל־יְדֵי תַּאֲוַת אֲכִילָה בָּא מִחֲלָקֶת שְׂמֵחָרְפִין וּמְבִיזִין אוֹתוֹ וְכֵן
לְהַפְּךָ. וְהַרַעֲב הַזֶּה הוּא בְּחִינַת עֲרָלָה כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "חֲרַפָּה הִיא

לָנוּ" (בְּרֵאשִׁית ל"ד יד). וְהֵינּוּ שָׁלֵשׁ קְלָפוֹת הַמְסַבֵּיִן הַבְּרִית שְׁלוֹם. וְכִשְׁמִשְׁבְּרִין אֶת הָעֶרְלָה בְּחִינַת הַרְפָּה בְּחִינַת תְּאֵוֹת אֲכִילָה אֲזִי נִתְגַּלָּה הַבְּרִית שְׁלוֹם שְׁזוֹכִין לְשְׁלוֹם לְמִטָּה וְאִזּוּ יֵשׁ גַּם כֵּן לְמַעְלָה שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו. וְאֲזִי נִתְגַּלָּה וְנִתְרַבָּה שֶׁבַע גְּדוּל בְּעוֹלָם [כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "הַשָּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם הַלֵּב הַטִּיִּם יִשְׁבִּיעַךְ" (תְּהִלִּים קמ"ז יד)]:
 ג כְּשִׁיחִיָּה זְוִיגָה בְּקִדְשָׁה וְתִשְׁבֵּר נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוָּה שְׁלָךְ הֵינּוּ נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת וַיְדַמָּה לָךְ כְּאֵלוֹ כְּפֶאֱךָ שֶׁד עַל־יְדֵי־זָה יִהְיֶה לָךְ בְּנֵי קִימָא. כִּי מִיתַת הַבְּנִיִּם חַם וְשְׁלוֹם הִיא מִחַמַּת נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת:
 ד גַּם צָרִיךְ שִׁיחִיָּה עֶקֶר זְוִיגָה בְּלֵיל שַׁבָּת כִּדִּי שִׁיחִיּוֹ לָךְ בְּנִיִּם חַיִּים וְקִימִים:

אלה מסעי - מ

א כָּל הַנְּסִיעוֹת וְהַטְּלוֹתִים שֶׁל אָדָם הֵם בְּשִׁבִיל קְלָקוּל הָאֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה. כִּי אִם הָיָה מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁיִּכּוֹל הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַזְמִין לוֹ כָּל צָרְכּוֹ לֹא הָיָה נוֹסֵעַ שׁוֹם נְסִיעָה. (וְעֵינִי "לְקוּטֵי תְּפִלוֹת" כָּאֵן הַפְּרוּשׁ שְׁעַל־יְדֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן כְּרֵאוּי לֹא הָיָה עוֹשֶׂה שׁוֹם פְּעֻלָּה וְנִסְיָעָה כָּלֵל בְּשִׁבִיל פְּרִנָּסָה:) וְעַל־יְדֵי הַטְּלוֹת מְתַקֵּן לְפַעֲמִים הַטְּלוֹת שֶׁגֵּרָם לְמַעְלָה כְּבִיכּוֹל (שֶׁהַעֲנָשׁ הוּא הַתְּקוּן כְּמוֹכָא בְּמָקוֹם אַחֵר). וְעַל כֵּן מְכַפְּרִים הַנְּסִיעוֹת עַל פְּגַם הָאֲמוּנָה וּמְתַקֵּן וּמְמַתִּיק עַל־יְדֵי־זָה הַחֲרוֹן אַף מִן הָעוֹלָם וְנִמְשָׁךְ רַחֲמָנוּת בְּעוֹלָם:

ב גַּם עַל־יְדֵי פְּגַם הָאֲמוּנָה בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה נִמְנָע הַמְּטָר. וְאִין שֶׁבַע וְאִין שְׁלוֹם וְאִין אִישׁ עוֹזֵר לְחֻבְרוֹ וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לְנַסֵּעַ וְלִטְלוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בְּשִׁבִיל פְּרִנָּסָתוֹ:

ג גַּם עַל־יְדֵי עֲבוּדָה זָרָה בָּא עֲצִירַת גְּשָׁמִים וְכִשְׁאִין קָמַח אִין תּוֹרָה. וְעַל־יְדֵי בְּטוֹל תּוֹרָה בָּא גְּלוּת וְנִסְיָעוֹת לְדַרְכִּים כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "גָּלָה עַמִּי מִבְּלֵי דְעַת" (יִשְׁעִיָּה ה' יג):

רקודין - מא

א רקודין של מצוה כגון ששותה יין בשבת ויום-טוב או בבתנה של מצוה או בשארי סעדות מצוה. ושותה במדה וכונתו לשמים לזכות לשמחת ישראל לשמח בהשם יתברך אשר בחר בנו מכל העמים וכו'. ונתעורר לשמחה על ידי זה עד שנמשך השמחה לתוך הרגלין דהינו שמרקד מחמת שמחה. על ידי זה מגרש החיצונים הנאחזין ברגלין וממתיק ומבטל כל הדינים וזוכה לקבל כל הברכות. והתלהבות הזאת של הרקודין הוא "אשה ריח ניחוח לה". אבל מי שמרקד בהתלהבות היצר הוא בחינת: "אש זרה" (ויקרא י' יא) והיין ששתה הוא בחינת יין המשכר שמשם אחיזת החיצונים חם ושלום:

ב ונמצא שרקודין דקדשה ממתיקין הדינים כמו פדיון נפש שעושה הצדיק שמניח ידיו על המזון הנקרא עמודים, הינו רגלין בחינת דין כי עקב גימטריא שתי פעמים אלקים. וממשיך לתוכן שרש הדינים, בינה, להמתיקם שהיא שם מ"ב בבינה. ושלש פעמים י"ד גימטריא מ"ב שמשך יד הגדולה ויד החזקה ויד הרמה לשם. ושם מ"ב יש בו שבועה שמות וכל שם יש בו שש אותיות ויכוון להמשיך את הוויין לעמודים הנ"ל. ואז נקרא ווי העמודים וחשקיהם כסף (שמות כ"ז י), שעל ידי חשוקה והתחברות הוויין עם העמודים נעשה כסף חסד ונמתקין הדינים. ועל כן טוב לאדם להרגיל את עצמו לתן בכל פעם על פדיון לצדיקים ויראים כדי להמתיק ולבטל ממנו כל הדינים. הינו אפלו כשאין לו צרה חם ושלום, אף על פייכן יתן בכל עת על פדיון כדי להמתיק מעליו הדינים שלא יבוא לידי צרה חם ושלום:

ג גם על ידי מלוי גרונם של תלמידי חכמים יין הוא בחינת פדיון

וממתיק הדינים. וזה פרוש: 'תלמידי-חכמים מרבים שלום בעולם' (ברכות ס"ד) שעל ידם נמשך שם מ"ב אותיות שהם ש"ע נהורין המאירין ועם ח' הורתא גימטריא בשלו"ם בחינת בינה ("עין חיים" פ' י"ג וי"ד). ותלמידי-חכם נקרא נצח והוד רגלין בחינת עמודי עולם בחינת עצות כמו 'ונהנין מפנו עצה ותושיה' (אבות פ"ו) (עצת גימטריא תלמידי-חכם עם האותיות). וזהו: "יתן לך כלבך" (תהלים כ' ה) אימתי פאשר "וכל עצתך ימלא" על-ידי מלוי גרונם של תלמידי-חכמים יין בחינת בינה בחינת יין המשמח כנ"ל בבחינת הלב מבין בחינת כלבך גימטריא ביי"ן עם התבה והכולל 'וחשיב כנסכים' (יומא ע"א) הנקראים כל מנחותיך (פלשון המשנה שקלים פרק ה):

סדר חשי פוחתין היומי:

רלא (ב) שמעתי מאחד ששמע מרבנו זכרוננו לברכה שספר לו מעצם הקדשה שלו בילדותו, שבחיותו ילד קטן רצה להיות ירא שמים והיה חפץ לקבל שבת בקדשה גדולה כראוי, והלך למרחץ וטבל בזריזות סמוך אחר חצות מיד. ויצא מהטבילה ובא לביתו ולבש בגדי שבת ונכנס לבית המדרש והלך אנה ואנה, ורצה להמשיך עליו קדשת שבת ונשמה יתרה. והיה חפץ לראות איזה דבר אך לא ראה כלל. והיה מתגעגע מאד לראות. ובתוך זה התחילו לכנס אנשים לבית המדרש ובא איזה איש חשוב ועמד על השטענדיר [עמוד] שלו והתחיל לומר שיר השירים והלך הוא זכרוננו לברכה והכנים ראשו למטה בתוך השטענדיר. ומחמת שהיה עדין ילד קטן לא הקפידו עליו. והוא היה מנח שם והתחיל לבכות, ובכה מאד בדמעות שלישי כמה שעות עד הערב, עד שעניו עלו נפוחות (שקורין גישוואלן). ואחר-כך פתח את עיניו

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

אֲתַסַּעַת - אָמַר מִזֶּה רִנָּתוֹ יִצְחָק לְ"עֵד לְעַמִּי מִקֻּוֹה שִׂדְרָה לְעַד מִסְפְּרֵי רַבָּנוּ יִהְיֶה תִּיקוּן לְכַל" -
זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאוֹר עֵי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנֶכָּח" שְׁעֵי יִשִּׁיבַת תִּיקוּן הַמִּידוֹת -

וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא רֹאֵה אֵיזָה אֹר מַחֲמַת שְׂכָר נְדָלְקוּ הַנִּירוֹת.
וְעֵינָיו הָיוּ סְתוּמִים כָּל כָּךְ בְּבִכְיָה, וְאִזּוֹ נִתְקַרַּר דַּעְתּוֹ קֶצֶת. וְכָל זֶה
הָיָה בְּקִטְנוּתוֹ מִפֶּשׁ. כְּמִדְּמָה שְׂאֵמֶר שְׁהִיָּה אִזּוֹ בֶּן שָׁשׁ שָׁנִים:
רִלֵב (ג) אָמַר אֲנִי הָיִיתִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל מְאֹד שִׁיזְמִין לִי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ נִסְיוֹן כִּי הָיִיתִי תִקְיָה בְּדַעְתִּי אִם לֹא שְׁתַּעֲשֶׂה אוֹתִי מִשְׁנָע
אֲבָל אִם הוּא בְּשִׁכְלוֹ [אֵינוֹ מִתִּירָא מִשׁוּם נִסְיוֹן] וְכוּ':

רִלֵג (ד) אָמַר אִם לֹא נִמְצָא מִפְּרָשׁ בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה
בְּפִרוּשׁ שְׂאֵסוֹר לֹאמֵר גִּירָא בְּעֵינָה דְשִׁטְנָא [חֵץ בְּעֵינֵי הַשְּׁטָן]
הָיִיתִי אוֹמֵר גִּירָא בְּעֵינָה דְשִׁטְנָא. וְאֵינִי מִבֵּין כָּלֵל הַמַּעֲשִׂיֹת
שֶׁנִּמְצָאִים בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה מִתְנַאֲיִם וְאִמּוֹרָאִים
שְׁהִיָּה קָשָׁה וְכָבֵד בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד תִּאָּוָה זֹו. כִּמּוּבָא כִּמְהַ מַּעֲשִׂיֹת
בְּגִמְרָא כִּי אֲצִלִי אֵינוֹ כְּלוּם, כָּלֵל כָּלֵל לֹא, וְאֵינוֹ נְחָשׁב אֲצִלִי
לְנִסְיוֹן כָּלֵל וּבִדְאֵי יֵשׁ סוּד בְּמָה שֶׁנִּמְצָא בַתּוֹרָה שְׁתִּאָּוָה זֹו הִיא
נִסְיוֹן, כִּי בְּאֵמַת אֵינוֹ נִסְיוֹן כָּלֵל. וּמִי שִׁיּוֹדַע מְעַט מִגְּדֻלַּת הַבוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים קל"ה): "כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גְדוֹל ה'", אֲנִי
יָדַעְתִּי דִּיקָא, אֵינוֹ נְחָשׁב לְנִסְיוֹן כָּלֵל. וְאֵין חֲלוּק אֲצִלִי בֵּין זְכוֹר
לְנִקְבָה, אֲנִי רֹאֵה הַתִּאָּוָה כְּמוֹ שְׂאֵנִי רֹאֵה אוֹתָךְ. הָיוּ לִי נִסְיוֹנוֹת
אֵין מִסְפָּר, אֵךְ אֵינוֹ נִסְיוֹן כָּלֵל, אֵךְ בְּעַת שְׁהִיָּה נִסְיוֹן, הָיָה לוֹ
גַּם־כֵּן כִּמְהַ נִסְיוֹנוֹת:

סִדְרָה לְקוּטְיֵי עֲצוֹת הַיּוֹמֵי:

טו עַל־יְדֵי תִלְמִידֵי חֲכָמִים שְׂאֵינָם הַגּוֹנִים, שְׂאוּמְרִים תּוֹרוֹת
נְפוּלוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה בָּאִים כְּפִירוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְהַתְנַגְּדוֹת עַל יְרֵאֵי־
הַשֵּׁם. וְהַתְּקוּן לָזֶה, הַכְּנַסַּת אוֹרְחִים תִּלְמִידֵי־חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים, וְעַל
יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאִמּוּנָה וּלְשִׁבְרַת הַכְּפִירוֹת וְהַבְּזִיוּנוֹת וּלְהַתְגַּבֵּר עַל
הַמַּתְנַגְּדִים (שֵׁם כ"ח).

טו עֵקֶר חֲשִׁיבוֹת הַצְדָקָה וְשִׁלְמוֹתֶיהָ הוּא עַל יְדֵי הָאֱמוּנָה. וְכֹל הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁפָעוֹת הַבָּאִים עִם הַצְדָקָה, אֵינן לָהֶם שְׁלֵמוֹת כִּי־אֵם עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, שֶׁהִיא מְקוֹר הַבְּרָכוֹת. וְעֵקֶר אֱמוּנָה זֹכִין עַל־יְדֵי שְׁמִירַת שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ (שם לא).

יז וְכֵן שְׁלֵמוֹת כָּל הַדְּבָרִים הוּא הָאֱמוּנָה. וּבְלִתִּי הָאֱמוּנָה, כָּל הַדְּבָרִים הֵם חֲסָרִים. וְכֵן שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא הַדַּעַת, הִיא רַק עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, כִּי כָּל הַתּוֹרָה עוֹמְדַת עַל הָאֱמוּנָה, כִּי עֵקֶר הִיא הָאֱמוּנָה (שם).

יח עֵקֶר קִיּוּם הָאֱמוּנָה הוּא רַק עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית (שם).

יט עַל־יְדֵי אֱמוּנָה מְחַדְּשִׁים הַמַּחַ, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה, בְּשַׁעַת שְׁנָה, וְזֹכִין לְקַבֵּל עַל־יְדֵי הַשְּׁנָה שְׁכָל חֲדָשׁ וְנִשְׁמָה חֲדָשָׁה מֵאוֹר הַפָּנִים (שם לה).

כ כְּקִלוֹל הָאֱמוּנָה, חֵם וְשָׁלוֹם, הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְנָע הַמָּטָר וְאֵין שֶׁבַע וְאֵין שָׁלוֹם וְאֵין אִישׁ עוֹזֵר לַחֲבֵרוֹ, וְכֹל אֶחָד צָרִיד לְנַסֵּעַ וּלְטַלְטֵל מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בְּשִׁבִיל פְּרַנְסָתוֹ (שם מ).

כא עֵקֶר עֲשִׂירוֹת בָּא מֵאֲמֶת. וְכִשְׁפוֹגְמִין בְּאֲמֶת, בָּא עָלָיו עֲנִיּוֹת, גַּם בְּזִיוּנוֹת וּבּוֹשׁוֹת; אֲבָל הָאוֹחֵז בְּמִדַּת הָאֲמֶת פְּרַנְסָתוֹ בְּרוּחַ (שם מז).

כב הַשֶּׁקֶר מִזִּיק לְעֵינַיִם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת (שם נא).

כג כִּשְׂאוֹמֵר שֶׁקֶר, מִתְגַּבְּרִים עֲכִירַת הַדְּמִים, שֶׁמִּשָּׁם בָּאָה הַמָּרָה שְׁחָרָה וְהַדְּמָעוֹת שֶׁמִּקְלָקְלִין עֵינָיו, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שֶׁקֶר עַד שִׁיעֵכֶר אֶת דְּמָיו; וְאֲמֶת אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר כִּי־אֵם כִּשְׁמֹזְכֵךְ מִקֹּדֶם אֶת הַדְּמִים (שם).

כד הַשֶּׁקֶר הוּא הָרַע, הוּא הַטְּמָאָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִסִּיר הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵעָלָיו; אֲבָל עַל־יְדֵי אֲמֶת, הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלָיו

בְּשִׁלְמוֹת (שם).

סֵדֶר שְׁיִחוֹת הַר"ן הַיְמָנִי:

קְבוּ פַעַם אֶחָד הָיָה מְדַבֵּר מֵעֲנִין אֶלּוּל וְאָמַר:

שְׁמַח שְׁנוֹהֵגִין לֹמַר תְּקוּנִים בְּאֶלּוּל, שְׁהַנְּגוֹן שֶׁל הַתְּקוּנִים, וְגַם מִהַחֲלִישׁוֹת הַלֵּב שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד אִז מִחֲמַת שְׁכָל אֶחָד מִתְאַחַר אִז בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ יוֹתֵר מִרְגִּילוֹתָו, מְכָל זֶה נֶעֱשֶׂה דְבָרִים עֲלִיוֹנִים וְתְקוּנִים גְּדוֹלִים לְמַעְלָה:

קַכַּח סִפְר בְּשִׁבְחוֹ שִׁידְעָ כָּל דְּבָרֵי הַ"עֵץ חַיִּים" וְ"פְרֵי עֵץ הַחַיִּים" וְכָל כְּתָבֵי הָאֵר"י, וְזָכוֹנוֹ לְבִרְכָּה מִסִּפְר הַזֶּהָר וְהָעֵקֶר מִהַתְּקוּנִים וְהַמּוֹבָן מְדַבְּרֵי הָיָה שְׁזָה הָיָה בִימֵי נְעוּרָיו וְהַפְּלִיג מְאֹד כַּמָּה פְּעָמִים בְּשִׁבְחַ גְּדֻלַּת קְדוּשַׁת הַתְּקוּנֵי זֶהָר וְהָיָה רָגִיל לַעֲסֹק בּוֹ בְּיוֹתֵר גַּם בְּכָל הַשָּׁנָה אֲפֹלוּ שְׁלֹא בִימֵי אֶלּוּל וְאָמַר שְׁבִסְפְּר הַתְּקוּנִים כְּלוּלִים כָּל הַחֲכָמוֹת שְׁבָעוּלָם וְכוּ':

קַכַּט עֵקֶר הַתְּגַבְרוֹת הַתְּאַוָּה הַיְדוּעָ דְּהִינּוּ תַאֲוֹת הַמְּשַׁגָּל הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וְצָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל עִז לְהִיזוֹת אֲדָ שְׁמַח תְּמִיד וְאָמַר: אֲפֹלוּ כְּשִׁנּוּפְלִין לְפְעָמִים לְתוֹךְ רֶפֶשׁ וְטִיט שְׁקִישָׁה לוֹ מְאֹד לְצֵאת מִשָּׁם, צוּעֵקִין וְצוּעֵקִין וְצוּעֵקִין (וְאָמַר בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֶנּוּ בְּזוֹ הַלִּשׁוֹן: אִין אֲפֹלוּ אִז מְעַפְלֵט אִין אַה בְּלֵאטִי אַרִיין שְׁרִיט מְעַן אִין מְעַ שְׁרִיט אִין מְעַ שְׁרִיט) וְהַגְּבִיָּה יְדִיו קֶצֶת וְלֹא אָמַר יוֹתֵר וְאָמַר שְׁלֵעֲנִין הַמְּחַשְׁבוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁמַבְּלָבְלִין לְאָדָם בְּעֲנִין זֶהָ, שְׁדִיָּה לְצָרָה בְּשַׁעֲתָה (בְּרָכוֹת ט:) וְלֹא יַבְלִיב עֲצָמוֹ כְּלָל כְּלָל בְּעֲנִין זֶה לֹא קָדָם וְלֹא אַחֲר־כֶּךָ:

קַל שְׁמַעֲתִי בְּשִׁמוֹ, לְעֲנִין הַמְּפָרְסָמִים בְּעֵלִי מוֹפֵת סִפְר מְעֵשָׂה, שְׁמַלְךָ אֶחָד הָיוּ לוֹ שְׁנֵי בָנִים אֶחָד הָיָה חָכָם וְאֶחָד שׁוֹטָה וְעֵשָׂה

אֶת הַשׁוֹטָה מִמְּנָה עַל הָאוֹצְרוֹת וְלִהְחַכֵּם לֹא הָיָה שׁוֹם הַתְּמִנּוֹת,
 רַק יָשָׁב אֶצֶל הַמֶּלֶךְ תָּמִיד וְהָיָה קָשָׁה לְהַעֲוֹלָם מְאֹד שְׁזָה שְׂאִינוֹ
 חָכָם יֵשׁ לוֹ כָּל הַתְּמִנּוֹת וְהַכֹּל בָּאִים וְנִכְנָסִים אֶצְלוֹ לְהַכְנִים אוֹ
 לְהוֹצִיא מִן הָאוֹצְרוֹת, וְזֶה הֶחָכָם אֵין לוֹ שׁוֹם הַתְּמִנּוֹת כְּלָל וְהַיָּשִׁיב
 לָהֶם הַמֶּלֶךְ: וְכִי זֶה הוּא מַעֲלָה מֵה שֶׁהוּא לֹקֵחַ אוֹצְרוֹת מִוְכָנִים
 וּמַחֲלֵקֵם לְהַעֲוֹלָם! כִּי זֶה הֶחָכָם יוֹשֵׁב אֶצְלֵי וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת וּבָא
 עַל יַעֲצוֹת חֲדָשׁוֹת שְׂאִינוֹ יָכוֹל לָבוֹא עֲלֵיהֶם, וְעַל-יַדֵּי אֱלוֹ הָעֲצוֹת
 אֲנִי כּוֹבֵשׁ מְדִינּוֹת שְׂלֹא הָיִיתִי יוֹדֵעַ מֵהֶם כְּלָל אֲשֶׁר מֵאֱלוֹ
 הַמְּדִינּוֹת נִמְשָׁכִים וּבָאִים כָּל הָאוֹצְרוֹת שְׂלֵי אֲבָל זֶה הַמְּמַנֶּה לֹקֵחַ
 אוֹצְרוֹת מִוְכָנִים וּמַחֲלֵקֵם לְהַעֲוֹלָם עַל-כֵּן בְּיָדֵי גְדֹלָה וְשִׁגְבָה מְאֹד
 מַעֲלֵת הֶחָכָם עַל הַמְּמַנֶּה אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּרְאָה שְׂאִין לוֹ שׁוֹם
 הַתְּמִנּוֹת כִּי מִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים כָּל הָאוֹצְרוֹת כַּנִּזְכָּר לְעִיל:

סֵדֶר שְׂלֵחַתוֹ עֲרוּךְ הַיּוֹמִי:

(ג) לֹא יֵשֵׁב אָדָם לְהַסְתַּפֵּר סְמוּךְ לְמִנְחָה עַד שִׁיתְפַּלֵּל וְלֹא יִכְנַס
 לְמִרְחֵץ וְלֹא לְבוֹרְסָקִי (מְקוֹם שֶׁמַּעֲבִידִין שֵׁם אֶת הָעוֹרוֹת) וְלֹא לְדִין וְלֹא
 לְאֲכוֹל אִפִּילוֹ סְעוּדָה קִטְנָה סְמוּךְ לְמִנְחָה גְדוֹלָה וְאִם הִתְחִיל
 בְּאַחַת מִכֹּל אֱלוֹ אֵינוֹ מִפְסִיק אַע"פ שֶׁהִתְחִיל בְּאִיסוּר וְהוּא שִׁיחָא
 שְׁהוֹת בְּיוֹם לְהַתְפַּלֵּל אַחַר שִׁיגְמוֹר סְעוּדָתוֹ אוֹ מִלֵּאכְתּוֹ אֲבָל אִם
 אֵין שְׁהוֹת לְהַתְפַּלֵּל אַח"כ צָרִיךְ לְהַפְסִיק מִיָּד וּמֵאִימַתִּי הִתְחַלַּת
 תְּסַפּוֹרֵת מִשִּׁינִיחַ סוּדֵר שֶׁל סְפָרִים עַל בְּרַכּוֹ וְהִתְחַלַּת מִרְחֵץ
 מִשִּׁיפְשׁוּט לְבוֹשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן וְהִתְחַלַּת בּוֹרְסָקִי מִשִּׁיקְשׁוֹר בְּגַד בֵּין
 כְּתָפָיו כְּדֶרֶךְ הַבוֹרְסָקִים וְהִתְחַלַּת דִּין אִם הָיוּ עֲסוּקִים בּוֹ
 מִשִּׁיתְחִילוֹ בְּעֲלֵי דִינִים לְטַעוֹן וְאִם לֹא הָיוּ עֲסוּקִים בּוֹ מִשִּׁיתְעַטְפוֹ
 הַדִּינִים וְלִדְיֹדֵן מִשִּׁישְׁבוֹ אֲדַעְתָּא לְדוֹן וְהִתְחַלַּת אֲכִילָה מִשִּׁיטוֹל
 יָדָיו: הִגָּה וַיֵּשׁ חוֹלְקִים וּסְבִירָא לְהוֹ דְּסְעוּדָה קִטְנָה מוֹתֵר וְאֵינוֹ אִסוּר רַק

בסעודת נשואין או מילה (טור בשם ר"ת) ויש אומרים דאפילו סעודה גדולה סמוך למנחה גדולה שרי (בעל המאור והג"מ פ"ק דשבת) ויש אומרים דסעודה קטנה אפילו סמוך למנחה קטנה שרי (טור בשם ר"י) ונהגו להקל כשתי הסברות דהיינו בסעודה גדולה סמוך למנחה גדולה ובסעודה קטנה סמוך למנחה קטנה ואפשר הטעם משום דעכשיו קוראין לבית הכנסת לא חיישינן דלמא יפשע ולא יתפלל (אגודה פ"ק דשבת) (ועיין לעיל סימן פ"ט) מיהו בסעודה גדולה יש להחמיר אפילו סמוך למנחה גדולה ואפילו אם התחיל קודם לכן כשמגיע מנחה קטנה והשעה עוברת צריך לקום ולהתפלל (טור וב"י בשם הפוסקים): (ג) והא דאסור לאכול סעודה קטנה היינו כשקובע לסעודה אבל לטעום דהיינו אכילת פירות מותר והוא הדין לאכול פת כביצה כדרך שאדם אוכל בלא קבע מותר:

סימן רלג (א) מי שהתפלל תפילת המנחה לאחר ו' שעות ומחצה ולמעלה יצא ועיקר זמנה מט' שעות ומחצה ולמעלה עד הלילה לרבנן ולרבי יהודה עד פלג המנחה שהוא עד סוף י"א שעות חסר רביע: הגה ומשערינן שעות אלו לפי ענין היום ואף אם היום ארוך משערינן לי"ב שעות והם נקראות שעות זמניות וכן כל מקום ששערו חכמים בשעות משערינן לשעות אלו (רמב"ם בפ"י המשנה בפ"ק דברכות): ואסיקנא דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד והוא שיעשה לעולם כחד מינייהו שאם עושה כרבנן ומתפלל מנחה עד הלילה שוב אינו יכול להתפלל ערבית מפלג המנחה ולמעלה ואם עושה כרבי יהודה ומתפלל ערבית מפלג המנחה ולמעלה צריך ליזהר שלא יתפלל מנחה באותה שעה ועכשיו שנהגו להתפלל תפלת מנחה עד הלילה אין להתפלל תפלת ערבית קודם שקיעת החמה ואם בדיעבד התפלל תפלת ערבית מפלג המנחה ולמעלה יצא ובשעת הדחק יכול להתפלל תפלת

ערבית מפלג המנחה ולמעלה: הגה ולדידן במדינות אלו שנוהגין להתפלל ערבית מפלג המנחה אין לו להתפלל מנחה אח"כ ובדיעבד או בשעת הדחק יצא (ב"י בשם אהל מועד ורשב"א) אם מתפלל מנחה עד הלילה דהיינו עד צאת הכוכבים: (ג) אם יש לו מים צריך ליטול ידיו כדי להתפלל אע"פ שאינו יודע להם שום לכלוך ולא יברך (ועיין לעיל סימן צ"ב סעיף ה'): הגה ואפילו עומד מלמודו יטול ידיו לתפלה (מנהגים) ואם אין לו מים מזומנים אינו צריך ליטול:

סימן רלד (א) הרוצה להתפלל מנחה גדולה ומנחה קטנה אין ראוי לו להתפלל רשות אלא הגדולה ואם יתפלל הגדולה חובה לא יתפלל הקטנה כי אם רשות אבל אין ראוי להתפלל תפלת רשות אא"כ מכיר בעצמו שהוא זהיר וזריז ואמיד בדעתו לכוין בתפלתו מראש ועד סוף בלא היסח הדעת אבל אם אינו מכוין בה יפה קרינן ביה למה לי רוב זבחיכם: הגה אין לומר אשרי שקודם מנחה אלא כשיש מנין בב"ה כדי שיאמרו עליו הקדיש שלפני תפלת המנחה (הגהת סמ"ק וכל בו) ויש שכתבו שנוהגין לומר פרשת התמיד קודם אשרי של תפלת המנחה נגד תמיד של בין הערבים ומנהג יפה הוא (אבודרהם בשם הר"י וב"י): (ג) אם שכח ולא התפלל מנחה מתפלל ערבית שתים ואומר אשרי קודם תפלה שהיא תשלומין לתפלת המנחה (ועיין לעיל סימן ק"ח):

סדר לקוטי תפלות היומיומי:

תרד: רבונו של עולם "אל תשטפני שבילת מים ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה הצילני מטיט ואל אטבעה, אנצלה משונאי וממעמקי מים" אנא ה' חוס ורחם עלי, חוסה עלי כרב רחמיק, הצילני נא, מלטני נא, פדני נא, חנני נא, אהה ה' הציל הצל, "שטחתי אליך כפי", כי בתהומות ובלבולים כאלה

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תספד - צמח מנוהרני"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שדך צהד מספרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

אֲשֶׁר נָבְרוּ מֵאֵד עַל הָאָרֶץ בַּיָּמִים הָאֵלֶּה, אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם עֲצָה
וְתַחְבוּלָה לְהַנְצִיל, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד נִשְׁעַנְתִּי כְּשֵׁם שֶׁהֲצִלְתָּ אֶת
אֲוִיר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִמֵּי הַמַּבּוּל, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב: "אֶרֶץ לֹא גִשְׁמָה בְּיוֹם
זָעַם", כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּזְכְּנִי שִׁיְהִיָּה הַמָּקוֹם שֶׁאֶתְפַּלֵּל עָלֶיךָ
קְדוֹשׁ בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְתַעֲבִיר וְתַסְלֵק מִשָּׁם מִי הַמַּבּוּל מִיָּמִים
הַזְּדוֹנִים, שֶׁהֵם הַמַּחְשָׁבוֹת זָרוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הַמְבַלְבְּלִים אֶת
הַתְּפִלָּה וְלֹא יִהְיֶה כַּח לְשׁוֹם בְּלָבוּל וְלֹא לְשׁוֹם מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת
וְכַפִּירוֹת לְבַלְבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי חֵם וְשָׁלוֹם בְּשׁוֹם בְּלָבוּל שֶׁבְּעוֹלָם
וְתִהְיֶה תְּפִלָּתִי זָכָה וְנִכּוֹנָה צַחָה וְנִקְיָה וְתַעֲלֶה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן
לְפָנֶיךָ כִּסֵּא כְבוֹדְךָ, עַד שֶׁאֲזַכֶּה עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה לְהַשִּׁיג הַשָּׂגוֹת
עֲלִיוֹנוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְתַתְּפֹאֵר וְתַתְּנֶנּוּ עִם תְּפִלוֹתֵינוּ בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת וְיִהְיֶה לְךָ שֵׁשׁ־שׁוּעִים גְּדוֹלִים מִתְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ
וּבִקְשֵׁתֵינוּ וְיִקְיָם בָּנוּ מִקְרָא שְׂכַת־טוֹב: "וְהָיִית עֲטָרַת תְּפִאֶרֶת בְּיַד
ה', וְצִנִּיף מְלוּכָה בְּכַף אֱלֹקֶיךָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, עֲדִיךָ כָּל בָּשָׂר יָבוֹאוּ
"שִׁמַּע תְּפִלָּתֵנוּ וְאַנְקוֹתֵנוּ וְאַנְחוֹתֵנוּ מִעַמְּקֵי עֲמָקִים וְאֵל תִּסְתִּיר
פָּנֶיךָ מֵאַתָּנוּ וְאֵל תַּעֲלֵם אָזְנְךָ מִשׁוֹעֲתֵנוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ "אֵל תַּעֲזִבֵנִי ה',
אֱלֹקֵי אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי, חוֹשָׁה לְעִזְרָתִי ה' תִּשׁוּעָתִי":

תְּפִלָּה מֵה תְּרַה: וּבִכֵּן יִהְיֶה רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁנִּזְכָּה עַל יְדֵי מַחְשַׁאת כַּפַּיִם בַּתְּפִלָּה, לְעוֹרֵר עַל־יְדֵי־
זֶה כְּנַפִּים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם כְּנַפֵּי רָאָה, לְהוֹצִיא דְבוּרִים שְׁלֵמִים
וְקְדוֹשִׁים לְפָנֶיךָ בַּתְּפִלָּתִי וְתַחֲנַתִּי וּבִקְשֵׁתִי וְעַל־יְדֵי הַכָּאֵת חַמְשָׁה
אַצְבָּעוֹת יָד יְמִין בְּחַמְשָׁה אַצְבָּעוֹת שְׁבִיד שְׁמַאל, וְחַמְשָׁה
אַצְבָּעוֹת שְׁבִיד שְׁמַאל, בְּחַמְשָׁה שְׁבִיד יְמִין, עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה
לְעוֹרֵר לְמַעַלָּה הַכָּאֵת הָאוֹרוֹת זֶה בְּזֶה, עַד שִׁיְהִיוּ נִכְלָלִים הָאוֹרוֹת
יַחַד וְיִתְעוֹרְרוּ חַמְשִׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁהוּא יוֹבֵל הַגְּדוֹל וְעַל־יְדֵי־זֶה

נְזֻכָה לְגֵאֲלָה שְׁלֵמָה, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת וְלַהּוֹצִיא הַדְּבוּר דְקִדְשָׁה מִחֲנֻלּוֹת וְנְזֻכָה עַל־יַד־יָזָה לַעֲשׂוֹת וְלַהֲכִיז וְלַתְּקַן פֶּה קָדוֹשׁ לְקַבֵּל הַדְּבוּרִים בְּתוֹכוֹ, בְּאִפְּן שֶׁנְזֻכָה לְהַתְּפַלֵּל וְלַהֲתַחֲנֵן לְפָנֶיךָ תָּמִיד בְּפֶה מָלֵא וּבְדְבוּרִים קְדוּשִׁים וְשְׁלֵמִים, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוּלָה וַיַּעֲלוּ אֲמָרָנוּ לְרָצוֹן לְפָנֶיךָ כִּסֵּא כְבוֹדְךָ וְתִמְלֵא כָּל מְשָׁלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים:

תְּפִלָּה מִן תְּרוּ: וְתִזְכְּנוּ עַל־יַד־יָדֵי מְחֵאֵת כַּפַּיִם לְהַמְתִּיק כָּל הַדֵּינִים שֶׁבְּעוֹלָם וְנְזֻכָה לְעוֹרֵר שְׁלֵשָׁה הַיָּדִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלְמַעַלָּה שֶׁהֵם יָד הַגְּדוּלָה וְיָד הַחֲזָקָה וְיָד הַרַמָּה שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים יְקוּפֵק וְעַל־יַד־יָזָה נְזֻכָה לְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים הַיּוֹצְאִים מִשְׁלֵשׁ אֱלֹקִים שֶׁבְּנִרוֹן וְנְזֻכָה לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֵשָׁה הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים יְקוּפֵק אֶל הַשְּׁלֵשׁ אֱלֹקִים לְהַמְתִּיקָם עַל־יַד־יָזָה, וְעַל־יַד־יָזָה יִמְתְּקוּ וַיִּתְּבַטְּלוּ כָּל הַדֵּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוּךָ יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם וְנְזֻכָה לְדַחֹת מִחִין דְקַטְנוֹת מֵאֲתָנוּ וְתַעֲבִיר וְתַסְּלֵק הַשְּׂכָחָה מֵאֲתָנוּ וְתִזְכְּנוּ לְמַחִין קְדוּשִׁים דְגִדְלוֹת וְלִזְכָּרוֹן דְקִדְשָׁה, לְזַכֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, וְלֹא אֲשַׁכַּח דְּבָר מִמִּשְׁנַתִּי לְעוֹלָם:

תְּרוּ: וְנְזֻכָה לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקָת מִן הָעוֹלָם, וַיְהִיָּה נִכְלָל שְׁמֵאל בְּיָמִין, וְתִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל בְּעוֹלָם, וְתִבְטֵל חֶרֶב וְהָרֵג וְאַבְדוֹן מִן הָעוֹלָם וְתִקְיִם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאָרְץ וְחֶרֶב לֹא תֵעָבֵר בְּאֶרְצְכֶם" חוּם וְחֵמֶל עָלֵינוּ וְזַכְּנוּ לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּכוֹנֵה גְדוּלָה בְּלֵב וְנֶפֶשׁ וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל, בְּאֵימָה וּבִירְאָה גְדוּלָה וּבְמִסִּירַת נֶפֶשׁ מֵאֲחֵבָה, וּבְשִׂמְחָה וְחֵדוּת רַבָּה וְעִצּוּמָה, וּבְמַחְשָׁבוֹת זְכוֹת וּנְכוֹנוֹת וְתִגְעוֹר בְּכָל הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת שֶׁלֹּא יְהִיָּה לָהֶם שׁוּם שְׁלִיטָה לְבַלְבֵּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ חֵם וְשְׁלוֹם מָלֵא רַחֲמִים, זַכְּנוּ

זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תקפו - אמר מוהר"ת זצ"ל "צדק צני מלכות שיהי צדק מלפני רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקֹדֶשֶׁת הַמַּחֲשָׁבָה תָּמִיד, וּבִיּוֹתֵר בְּשַׁעַת
תְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ וּבִקְשׁוֹתֵינוּ, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֵלָּא בַּפֶּה וְאֵין לָנוּ
עֲכָשׁוּ שׁוּם סְמִיכָה כִּי אִם עַל תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, עֲזָרְנוּ לְהַתְּפַלֵּל
לְפָנֶיךָ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל וּבְהַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב, עַד שִׁיתְּעוֹרְרוּ יָדַי לְה'
וּנְזַכָּה לְהַמְחִיאת כַּף בְּקֹדֶשֶׁה גְּדוֹלָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה "נִשְׂא לְבַבְנוּ
אֵל כַּפִּים אֵל אֵל בַּשָּׁמַיִם, פִּרְשֵׁתִי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי בְּאֶרֶץ עֵיפָה לְךָ
סָלָה נַפְשִׁי בְּכַפִּי תָּמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי":

תרח: וזכנו לקבע מקום לתפלתנו, ועל ידי זה יהיה אלקי אברהם
בעזרנו, שנזכר בזכותו לקדש המקום שאנו עומדים עליו להתפלל
בקדשת ארץ ישראל ויהיה מחנו ושכלנו צח וזך פכסם הפהור בלי
שום תערבת סיג ופסלת ובלי שום מחשבות זרות ובלבול הדעת
כלל כי בידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל "ועתה יגדל נא
כח ה' כפאשר דברת לאמר" חזקנו ואמצנו בכחך הגדול, שנזכר
להתחזק ולהתגבר על מלכות אדום הרשעה ותמהר ותחיש
לגאלנו ונזכר לבוא לארץ ישראל חיש קל מהרה בשלום בלי פגע
ותביא לנו את משיח צדקנו ויגאלנו גאלת עולם לחבר את האהל
להיות אחד, במהרה בימינו אמן: